

TEVYNE

Organas Susivienijimo L. A.

N. 23 Shenandoah, Pa. Birželio 15 diena 1901 m. metas VI.

NEDELINIS LIETUVISZKAS LAIKRASZTIS ISZEINANTIS KAS SUBATA.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE
POST OFFICE AT SHENANDOAH, PA.

THE WEEKLY
"TEVYNE - FATHERLAND."

Organ of the Lithuanian National Alliance.

PUBLISHED EVERY SATURDAY.

at 119 E. Centre Str., Shenandoah, Pa.

Subscription \$1.00 per year.

Publisher Rev. A. Kaupas.

All communications should be addressed:

Rev. A. Kaupas, 114 Theodore Street,
Scranton, Pa.

Rates of Advertising:

one inch, once.....0.50
one inch, one month.....\$1.00
one inch, per year.....\$10.00

„Tėvynė“ ne sąnariams Susivienijimo kasčiuoja per
metą \$1.00. Korespondencijas reikia siųsti ant adreso.
REV. A. KAUPAS. 114 Theodore str.,
Scranton, Pa.

ADRESAI

Susivienijimo Viršzininku.

Prezidentas A. Teplir, Pittston, Pa.
Vice-prezidentas J. Karalius,
652 German str., Baltimore, Md.
Sekretorius J. Jurgelevicz,
609 W. Mahanoy str., Mahanoy City, Pa.
Kasierius Chas. Radzievicz,
Shenandoah, Pa.
Kasos globėjai { A. Kolczinski, Minersville, Pa.
J. Daukszis, Hancock Str.,
Wilkes-Barre, Pa.
Knygius - Rev. M. Szedvydis, Pittston, Pa.
Dvasiszkas vadovas ir prezidentas ex-officio
Augsčiausio sudo, Rev. J. Kuras,
Forest City, Pa.

LITERATISZKAS KOMITETAS.

Rev. A. Milukas, Shenandoah, Pa.
Rev. A. Kaupas, 114 Theodore str.,
Scranton, Pa.
Prof. J. Žemaitis, Shenandoah, Pa.

Kuopu sekretoriams.

Prenumeratorių knygos p. Astramsko, buvusio centralizsko sekretoriaus, teip yra sudarkytos, jog apart jo vieno jokis expertas negali suprasti, o jis pats, matyt, nevisada jas galėjo išpažinti, nes tankiai girdėti buvo skundai ant nereguliariszkos ekspedicijos.

Taigi meldžiami kiekviens kuoveikiausia prisiųskite adresus visų pilnų sąnarių, kad galima būtų siųsti organą kaip pridera. Pereitą numerį į kitas kuopas išsiuntėme ant prezidentų arba teip kurio sąnario vardo, taigi kiti sąnariai tepasiima nuo jų savo laikrasztį. Tik pasiskubinkite prisiųsti adresus, tai nebus be-reikalingų rugojimų ant nereguliariszkos ekspedicijos. Adresuokit:

V. J. Stagaras,
Shenandoah, Pa.

Reikalingas geras zeceris Susivienijimo spaustuveje.

Pagal XVI seimo nutarimą literatizskam komitetui pavesta pilna tiesa gaspadoriavimo Tėvynės spaustuveje ir redagavojime laikraszcio, aprubežiuojant visus kasztus ant \$1200 ant metų. Taigi mes žemiaus pasiraszę literatizsko komiteto sąnariai apgarsiname, kad pavesime visą gaspadorystę drukoriszką Tėvynės spaustuveje geram žmogui (velytina Susiv. sąnariui), kurs užsistatys 500 dol. kaucijos ir apsiims išleisti už 1200 dol. ant metų Tėvynę kas nedėlia be jokio sumilijimo. Apsimantis tą kontraktą turi turėti gerus paliudijimus kas link mokėjimo darbo ir teisingumo ir privalo žinoti, jog jis turės skaityt korektas, popierą pirkti, randą užsimokėti, žodžiu saktant visokius spaustuves kasztus paneszi, teipgi turės gerai expedijuoti laikrasztį, kad visi sąnariai gautų jį. Už neiszpildymą kurios iš szitų pasargų, atsako su savo kaucija. Literatizskas komitetas pasilieka sau tiesą atmesiti pasisiulijimą kontraktieriaus, jei turės abejo-

nes kokias, teipgi gvarantuoja literatizskas komitetas sau tiesą, valia laike atstatyti kontraktierių nuo darbo, jei iszrastų jo darbe kokius apsileidimus arba klaidas. Atsiszaukite kuogreicziausiai ant antraszo:

Rev. A. Kaupas,
114 Theodore Str., Scranton, Pa.
Su guodone
Kun. A. Milukas,
Kun. A. Kaupas,
J. Žemaitis.

Kasdieninis lietuviszkas laikrasztis.

Katram isz lietuvių nebutų malonu turėti kasdieninį lietuviszką laikrasztį? Lenkai juk czion, Amerikoje, turi net kelis kasdieninius laikraszczius; tik vienoj Chicagoy yra du kasdieniniai lenkiszki laikraszcziai, o dar lenkai, nepasikakindami tuom, sutvėrė naują kompaniją su \$25.000 kapitolo, kuri iszleis Chicagoy treczią kasdieninį laikrasztį.

Pasiziurėjus į lenkus nenoroms turimams ateiti į galvą mislis, ar-gi mes, lietuviai, jau nė vieno kasdieninio laikraszcio negalime iszleisti? Klausymas apie įsteigimą kasdieninio laikraszcio buvo pakeltas „Katalike“. Kiti liet. laikraszcziai pagyrė tą užmanymą, pilnai pripažino jo reikalingumą, bet nusprendė, kad „dar perangsti“ lietuviams svajoti apie kasdieninį laikrasztį.

Kitokios nuomonės yra „Saulė“: ji netik pripažino galimu daigtu iszleisti lietuviszką kasdieninį laikrasztį, bet dagi pagarsino, kad nuo Naujų Metų, gal, jei kaip, ir pati pradės iszleidinėti kasdieninį laikrasztį.

Man teipgi rodosi, kad lietuviams suvis ne „perangsti“ turėti kasdieninį

laikrasztį. Asz tvirtai tikiu, kad g e r a s lietuviszkas kasdieninis laikrasztis galėtų užsilaikyti. Vienok tokį laikrasztį pradėdant reikia turėti geroką kapitolą, nes pradėjus su mažai pinigų laikrasztis turėtų griuti. Lenkai pradėdami kasdieninius laikraszczius tvėrė draugystes su kapitolu nuo 15 iki 25 tukstanczių dolerių.

Antras dalykas, be ko laikrasztis negali turėti pasisekimo, yrą geri rasztai. Nedėlinį laikrasztį gali vienas redaktorius „prikimszti“, bet kasdieninis turi turēt sądarbininkus. Taigi man rodosi, kad su atsakancziu kapitolu pradėtas ir turintis atsakanczius sandarbininkus vienas kasdieninis laikrasztis galėtų užsilaikyti. Žinoma, kaip kiekvienas naujas laikrasztis, teip, arba da labjaus, kasdieninis turėtų iszpradžių primokėti deficitus, bet su laiku atsiegibtų ir stotų ant savo kojų.

Ar p. Boczkauskas turi atsakantį kapitolą ir redaktorių bei sandarbininkus dėl kasdieninio laikraszcziio? Jei teip, tai neabejojame, kad turėtų pasisekimą, o kitaip, man rodos, kad geriaus butų, jei visai nedarytų „bandavonės“ iszleidinėti kasdieninį laikrasztį. V.

SUSIVIENIJIMO REIKALUOSE.

ATSZAUKIMAS.

In kelias dienas po tuo, kaip pagarsinau, juog kun. J. Žebri delto stojo apgynime p. p. Damijonaiczio ir Tereilos, kad tikiši su jų pagelba sugrįžti į Waterbury'o parapiją, gavau nuo to paties kun. Žebrio laiszką, kuriame jis sakėsi, nesinaudojās pagelba jokių Waterbury'o žmonių savo noruose sugrįžti į Waterbury, ir, užstodamas už D. ir T., neturėjęs mislyje savo senos parapijos. Kadangi kun. J. Žebri teip tvirtina, tai ir asz noriu tikėti, kad isztiesų New Britain'o klebonas, užstodamas už Dam. ir Tar., neturėjo mislyje jokių paszalinių siekių, vien apgynimą vaikinų, kuriuos laikė už neteisingai nuskriaustas Centr. Komiteto S. L. A., — ką ir iszreiszkiu vieszai.

Kun. A. Kaupas,
buvęs prezidentas.

KLAIDINGOS ZINIOS.

Mūsų skyrius ant parodos Paryžių sujudino lenkus ir privertė juos kalbėti rimtai apie mūsų tautiszką judėjimą. Bet mūsų literaturoje jie atsirado, kaip girioje, isz kurios iszeit negali. „Przeegl. Wszechp.“ pasēmė sekanczias netikras žinias apie mūsų rasztenybę isz „Wolny Głos Polski“: *Auszra* lygsziolei tebeiszeinanti, *Varpas* esą sąvaitinis laikrasztis; Amerikoje esą 11 laikraszczių, isz kurių 2 dienraszcziiai (sic), vienas trimėnesinis, o likusieji pusmėnesiniai.

Matyt organas lenkiszkių revoliucionierių tiek žino apie mūsų literaturą, kiek Riazaniaus sodietis apie kynų cie-sorius.

PAAISZKINIMAS.

11-ta kuopa susiv. L. A. paleido po srietą žinią, juog du vyru, ką buvo pasiraszė ant affidavit'ų, ant kurių pasiremdamas Centraliszkas Komitetas iszmetė isz Susivienijimo p. p. Tareilą ir Damijonaitį, po prisiega atszaukė savo paraszus, sakydami, kad pasiraszyt juos prikalbinę p. J. Grinius ir kun. Saurusaitis. Vardus tų atszaukusių savo paraszus 11-ta kuopa paduoda: P. Kriuszas ir A. Baltruszaitis. Praneszame visiems, kad paraszų *Kriuszis ir Baltruszaitis ant affidavit'ų prieš Dam. ir Ter. visai nesiranda.*

P. Skystimas, kurs yra pasiraszęs ant affidavit'ų, savo prisiegos atszaukt nenorėjo, už ką draug. szv. Kazimiero (prie kurios priguli p. J. Tereila) jį nusudijo nubausti.

Tolstojaus Tikejimas.

Nuo to laiko, kad Petrapilės sinodas iszmetė L. Tolstojų isz pravoslaviszkos bažnyczios, svietas užsiintersavo mokslu didelio maskoliszko reformatoriaus. Nekoksai Ivan Strannik laikrasztyje „Revue de Paris“ paduoda tikėjimą Tolstojaus. Autorius „Priskėlimo“ atmeta sekanczius bažnyczios dogmatus: 1, buvima gyvo ir ypatiszko Dievo; 2, dievystę Jėzhus; 3, nekaltą prasadėjimą ir panystę Marijos 4. antrą gyvenimą; 5, užmokesnius ir bausmes 5, po smercziai dalinimą mylistų per sakramentus.

Niekas nematė Dievo“, mokina Tolstoj — „taigi žmogus ne delto gyvena ant žemės, kad Jam tarnaut.“ Kadangi gyvo ir atskiro nuo sutverimų Dievo nėra, tai, žinoma, ir Jėzus nebuvo Dievas, tik nepaprastai genijaliszku žmogum. Tolstojus netiki į bausmes po mircziai, nes jam rodosi, kad Dievas negali bausti žmonių, jeigu Kristus skelbė atleidimą nusidėjimui.

Apikritai imant, Tolstojaus tikėjimas, tai tikėjimas meilės. Remiasi jis ant sekanczių Jėzaus prisakymų: neužgaut ar-timo gyvenk nekaltybėje; nežadėk ir neprisiekdinėk; kęsk ir nesiprieszink pik-tam; mylėk neprietelius, kaip pats save. Žodžiu moraliszkas mokslas maskoliszko reformatoriaus telpa sekncziuose žodžiuose: mylėk visus žmones ir daryk jiems gerai, o jei tave už tai persekio ja, ne sigriebt ginklo ir nesiprieszink jams. Atmeta jis Dievą ir persekioto visus dogmatus.

Kadangi mokslu Tolstojaus, kurs, kaip matome, yra prieszingas mokslui pravoslaviszkos cerkvės, persiima vis daugiau ir daugiau žmonių, už tai sinodas ir iszmetė įsteigtoją naujos sektos isz tarpo savo iszpažintųjų.

Keblumai lietuviszkos rasybos.

Kol Petras Kriaušaitis nebuvo parašęs Lietuviškos Gramatikos, o Sus. L. A. nebuvo jos išleidęs, raštininkai turėjo pilną liuosybę statrašė. Vieni laikėsi „Varpo“, kiti Jaunio, treti Baranausko, ketvrti savos rašybos. Vieni rašė mislija, kiti mislyja, treti mislina, ketvrti misli'a, ir kiekvieniems rodėsi, juog rašo gerai. Tuo tarpu atėjo P. Kriaušaitis su savo rašyba ir sumaiše pėdas visiems. Netiek sumaiše pėdas, kiek uždavė darbą rašytojams, nes dabar esame priversti knebinėti po jo gramatiką, kad surasti, kaip kokį žodį reikia gramatiškai rašyti. Bet ir tai netikras darbas. Pav., p. Kr. liepia rašyti: dalija, dalijo, dalyti (ne dalina arba dalija, dalyjo arba dalino), bet ant kito puslapio sako, kad reikia rašyti: kirmija, kirmijo, kirmyti. Man išrodo, kad reiktų rašyti atzagariai: dalija (ne dalija, nes sakoma teippat dalina) ir kirmija (ne, nes niekur nesakoma kirmina). Galų gale, jeigu skambėjime dviejų veiksmažodžių: dalyti ir kirmyti

nėra jokio skirtumo, tai delko vieną reikia rašyti su i (kirmija), kita su i (dalijs)? Negut delto, kad žemaičiai vietoje k i r m y t i s a k o k i r m ė t i . . . — Bet augštaičiai vietoje d a l y t i s a k o d a l i n t i l . . . Nesutikimas taisyklėje aiškus.

Nenoriu čia kritikuoti p. Kriaušaičio, bet geidžiu patirti, kaip reikia rašyti šitokius žodžius: mislija, mislijo (gal mislyja arba mislija?); vienija, vienijo, ganubija, ganubijo, žodžiu tuos visus veiksmažodžius, ką baigiasi pereinamame ir pereiname laike ant -ija, -ižo, bet kirtis puola ne ant priešpaskutinio skiemens. P. Kriauš. rašo: romija, romijo su -ija ir ižo (p. 53), tai tegul panašiuose žodžiuose būva i, ne y ir ne i.

Nosburninė balsė i pridaro rašytojams irgi nemažai keblumų. Kriaušaitis liepia ją dėti tē, kur rašydavome y: lysti, lyja, g y j a , r y j a , š y l a , b y r a ir tt. Sekant naują gramatiką, reikia rašyti: l i s t i , l i j a , g i j a , r i j a , š i l a , b i r a ir tt. Teip-pat reikia užmirsėti, kad veiksmažodžiai: p ū v a b ū v a , ž ū v a , g r i ū v a ir tt. reikia raszyti su ū (ne b u n a , p u v a , g r i u n a etc.).

P. Kriaušaitis paduoda vieną svarbią taisyklę, kurią rašytojai privalo visados laikyti atmintyje. Ji skamba šiteip: Pusbalsė n priesz j, l, m, n, r, s, š, ž ir v visai išnyksta, pailgindama esančiąją prieš ją balsę, padarydama ją nosburnine, t. y. tokiuose atsilikimuose vietoje a, e, i, u reikia rašyti: a, e, i, ū. Delto rašykime s a v a i t e (ne s a n v a i t e), s a l y g a (ne s a n l y g a), g y v e s i u (ne g y v e n s i u), s a n a r y s (ne s a n n a r y s), g e r i s i u (ne g e r y s i u ir ne g e r i n s i u), p i s i u (ne p i n s i u), m i s i u (ne m i n s i u) ir tt. Bet ta pati ne išnyksta prieš kitas priebalses, atsiranda net ten, kur nesudėtinuose žodžiuose jos nebuvo girdėti. Delto rašome š i a d i e n a , o suliedami tuodu žodžiu į vieną, rašome š i a n d i e n (ne š e n d i e n ir ne š i a d i e n); rašome t e , bet t e n p a t (ne t e p a t). Teip-pat reikia rašyti: s a j a u s m a s , s a ž i n e , s a v a r z a , bet s a n d a r a , s a n t a i k a , s a m p i l a s (n prieš b ir p pereina i m), s a m b r e š k i s (ne s a d a r a , s a t a i k a , s a p i l a s , s a b r e š k i s). Kadangi (rašome tą žodį su n — ne k a d a g i — nes n prieš priebalsę g užsilieka) priebalsė n ne nyksta prieš b, c, d, g, k, p, t, dėlto reikia rašyti: g e r i n t i , p i n t i , m i n t i (ne g e r i t i , p i t i , m i t i), d a r b i n i n k a s , u k i n i n k a s , k i n k y t i (ne d a r b i n i k a s , u k i n i k a s , k i k y t i); m a l o n i n g a s (ne m a l o n i g a s), bet k u n i g a s , p i n i g a s , k n y g a (ne k u n i g a s , p i n i

g a s , k n i g a), tuose žodžiuose, nesburninica garso nėra; jei butą, tad reikėtų rašyti: k u n i n g a s , p i n i n g a s , k n i n g a). Jeigu žodyje g r y č i a ištiesų y skambėtų nosburniniai, tad reikėtų jį rašyti su n: g r i n č i a , (ne g r y č i a ir ne g r i č i a , sulygint: p i n č i a u , s i u n č i a u , ne p i č i a u , s i ū č i a u , nors rašome p i s i u , s i ū s i u), bet žinome, kad tame žodyje yra garsas y, o ne i ir ne in.*

Sekant šitą taisyklę, reiktų po teisybei rašyti: i n t e k m e , i n k a s t i , i m b e s t i , i n d e t i , i n g a u t i , i n p r a š y t i ir tt. (ne i t e k m e , i k a s t i , i b e s t i , i d e t i , i g a u t i , i p r a š y t i), bet nemisliju, kad koks raštininkas išdrįs laikytis tokios rašybos. Taigi ir čia turime keblumą.

Žodžiu, Kriaušaičio gramatikoje greta laugelio gerų ir aiškių dalykų, randasi irgi keblumai, kurie galės supainioti ne vieną raštininką.

* Suvalkų gub. apie Senapilę, suvis nevertotja žodžio gryčia, bet visados grinčia. Pas. Kor.

TALENTO GALĖ.

Vienas isz geriausių New York'o žurnalų „Scribner's Magazine". apraszo tokį atsitikimą.

Atvažiavo laivu į New York'ą drauge su kitais emigrantais jaunas vyras su juodu, nedailum pundeliu po pažaste. Buvo jis lenkas, galintis turėti kokią 20 metų. Kada atėjo jo eilė, imigracijos urėdninkas, pagal tiesų reikalavimą, klausia jo tarp kit'ko:

— Kiek turi su savim pinigų.

— Nė biskį.

— Bet ar tamista žinai, kad neturėdamas pinigų arba gero prieteliaus, kurs už tamistą pasiranczytų, negali tamista buti įleistas į Ameriką? In kur tamista ketini keliauti?

— Pirmiausiai į Fall River. Ten turiu gerą draugą. Paskui važinėsiu po visą szalį. Uždirbsiu daug pinigų. Netrukus tamista iszgirsi apie manę.

Bet urėdninkas jam asztriai perkirto:

— Kaip tamista davažiuos i Fall River? Kur sziaņnakt nakvosi ir ką valgysi?

— Tas tai jau mano dalykas — atsakė imigrantas: — su sziuomi visur žausiu rodą.

Tai sakydamas isz lengvo sudavė su ranka į pundelį, kurį laikė po pažaste.

— Kas ten yra.

Jaunikaitis nosiszypojo, iszvyniojo pundelį ir iszsiēmė isz jo klernetą. Buvo tai labai dailus instrumentas. Vaikinas regimai rupeštingai jį dabojo.

— Ar tamista moki žaist (grajint)? — jau biskį szvelniaus klausia urėdninkas.

Vietoj atsakymo jaunikaitis pridėjo klernetą brie lupų ir užgrajino. Žaidė puikiausiai intermezzo isz operos „Cavaleria Rusticana". Ir kaip tik su skambėjo pirmi tonai, visi ten buvusieji sustojo tarsi apkerėti stebuklingu žaidimu. Ilgos emigrantų eilės stovėjo nesijudindamos, tarsi pavirtę į druskos stulpus. Laivo tarnai liovė dirbę. Pagaliaus brutaliszkiausi isz ten buvusių, nejausmingiausi žmonės su pasigėrėjimu klausė monijanczios dieviszkos muzikos.

Žaidė kaip tikras mistras. Kada užbaigė, pakilo isz visų krasztų rankų plojimas. Isz visur szaukė: Bravo! smarkus vaikinas! Pažaisk mums dar daugiau!" Gydytojai, kurie pildė savo priderystę peržiurinėdami emigrantus, su karszcziu plojo jaunam muzikantui. Uredininkas, kurs jį iszpradzių teip asztriai kamantinėjo, dabar draugiszkai paplojo jam per petį. Net pats emigrantų kamisorius iszėjęs isz savo ruimo paklausė, kas teip puikiai grajino. Paskui tarė į laivo agentą: — Duokit tam jaunikaicziui geležinkelio bilietą (tikietą) ir gerus pietus ant mano rokundos.

— Asz pats apie jį pasirupšiu — atsakė laivo agentas.

Tai taręs paēmė jaunikaitį už rankos ir iszsivedė į miestą.

Tai tokia talento pajiega.

Vyrai, Baliai!

Lost Creek No. 2, „Susivienyjimo" kuopa laikys didelį balių sabatoj, 15 birželio (June) pās Petrą Bakszį. Užpraszom visus kuo skaitlingiausia susirinkti ant to pasilinksminimo.

Kuopos prez.

Pamokslas dabartinio Seinų vyskupo A. Baranausko, sakytas per laidotuves Vyskupo M. Valančiaus.

Mūsų szirdies džiaugsmas pasibaigė; mūsų szokinėjimas į vaitojimą pavirto; mūsų galvos vainikas nukrito; nelaimė mums, kad nusidėjome! Dėlto mūsų szirdys liudnos tapo, dėlto mūsų akys aptemo....

Szitie sz. Jeremijo Pranaszo zodziai szendiena iszreiskia mūsų dejavimą ir verksmą, kilusį iszgirdus žinią apie mirtį **Vercziausio Piemens** ir **Mylimiausio** mūsų **Tėvo Motiejaus-Kazimierio Valančiausko**, Žemaičių Vyskupo, kurio szlovės vertus palaikus su gedingomis giesmėmis ir sz. Bažnyčios apeigomis dedame ant szio katafalo, idant paskutinį sykį apsiautę gailingų szirdžių vainiku, paskutinį sykį jam patarnautume. Ne vienus mus, teip skaitlingai szįdiencia susirinkusius, nuožmus gailestis ir nuliudidimas spaudžia. Žinia apie szitą smugį žaibų aplėkė visą vyskupiją ir perkunu trenkė į kiekvieną tikinczią szirdį. Kiekvienas, tai iszgirdęs, persigandęs, isz pradžios nustėro. Perdidis skausmas užkimszo balsą krutinėje. Paskui tryszko aszarų czirurkszlės ir isz visų lupų papludė verksmu pertraukiami vienodi zodziai: „Nejaugi? Mirė mūsų Piemuo; mūsų Tėvas, mūsų numylėtasis, mūsų stulpas!“ Ir mano zodziai yra tik garsas anų aszarų, anų dejavimų visų visos vyskupijos žmonių, kurių szirdis, kaip nuo elektrizkos kibirkszties, vienu kartu suvirpėjo. Tai liudija skaitlingai isz visų pusių susirinkus czią Giuodotina Dvasiszkiija. Nustojome Vyskupo mirė mūsų Tėvas, apleidė mus Numylėtasis, nebteko Geradėjo ir Globėjo, užgeso mūsų Žibintuvas, krito mūsų Stulpas....

„Mūsų szirdies džiaugsmas pasibaigė; mūsų szokinėjimas į vaitojimą pavirto; mūsų galvos vainikas nukrito. Nelaimė mums, kad nusidėjome! Dėlto mūsų szirdis liudnos tapo; dėlto mūsų akys aptemo“. Tas paniuręs gedėjimas, tas visuotinis gailestis, tas gilus tikincziųjų skausmas parodo mums visą didumą datirtos pragaiszties, nustojant szlovės vertos ypatos, Mylimiausio mūsų Piemens *Motiejaus III*, ir podraug parodo didumą Dievo geradėjysczių, kurių mums Apveizda per Jo gyvenimą suteikė. Gilus mūsų skausmas reiszkia, juog supratome, kaip didis buvo mūsų a. a. *Vyskupas Motiejus III*. Bet per savo amžių ar-gi priderancziai dėkavojome užtat **Vieszpacziam Dievui?** Tai-gi nors dabar paszlovinkime

Dangiszkojo Tėvo gerybę, juog teip prakilniu Piemeniu buvo mus apdovanojęs ir teip didžias geradėjystes per Jį suteikęs! —

Vertybės turte niekadoms negalime prigulincziai suprasti, kol jį tebturime: suprantame tik nustoję. Juo didesnę apturime geradėjystę, juo labjaus turime dėkavoti geradėjui. **V. Dievas, kurs, sulyg Psalmų Raszytojo zodžius, iszmėszo iszaugsztina ubagą ir pasodina jį su savo kunigaikszcziais, iszrinko, paszaukė, vyskupiszka szlove aprėdė, gausiomis szventomis malonėmis apdovanojo ir prie mūsų atsiuntė savo tarną *Motiejų*, idant ganytų duszias brangiausiu Iszgarytojo krauju atpirktas, idant padarytų mus dievobaimingesniais ir pataisytų iszkadas Izraeliaus namuose.**

Mūsų vyskupijoje, seniai naszle likusioje, iszkados buvo nemažos: dvasiškujų skaitlius sumazėjęs; bažnyčios — daugiausiai kryptanczios; žmonės — maž ne visi nedirmavoti ir teip tamsūs, juog nežinojo nė pirmųjų szv. tikėjimo pradžių, o skendo prietaruose ir girtuoklystėje. Dievo Apveizda, kuri siekia nuo galo iki galui tvirtai ir viską sutvarko maloniai, rengdama į milžiniszką darbą a. a. *Vysk. Motiejų III*, apdovanojo gamtos ir malonės dovanomis: rinktine sveikata, karakteriaus tvirtybe, proto gabumu, praktiszka iszmintimi, placziu mokslu, rinktiniais szirdies privalumais, gerumu, stoka puikybės, milaszirdyste, giliu dievobaimingumu, uolumu apie Dievo garbę ir duszių iszganymą.

A. a. Vyskupas Motiejus III į **Vieszpates** paskirtą darbą stoji, kaip kunigas, kaip mokytojas svietiszkosios jaunuomenės, kaip virszininkas dvasiszkosios jaunuomenės, ant galo, kaip Vyskupas, ir visur parodė neilstantį darbsztumą, visur teipogi **Vieszpats Dievas** Jo darbus gausiu vaisiumi laimino. Vienus mokino pirmųjų tikėjimo pradžių, kaip mokyklų kapelionas; kitus doriszka iszlavino, budamas dvasiszkos akademijos profesoriumi arba Vyskupijos Seminarijos Rektoriumi; kitus, ant galo, budamas Vyskupu, iszlavinęs per rupestingai iszrinktus mokintojus moksluose ir dorybėje, į kunigus iszventino: didžioji dalis mūsų vyskupijos dvasiszkujų tai Jo mokinčiai. Per Jo triusą ir pasiszventimą **Vieszpats** sutaisė puikią kariumenę mūsų dvasiszkiijos, kuri sziandieną uoliai darbuojasi apie duszių iszganymą. Su jos pagelba daugybę bažnyczių isz griuvėsų prikėlė, daugelį isz pamatų iszmurijo ir paszventė, kitas padidino ir atnaujino, o visas žymiai pupuoszė ir aprupino.

Giliai priėmęs į szirdį Iszgarytojo zodžius, juogei geras piemuo žino savo avis ir jos aną pažįsta, per ilgus savo vyskupavimo

metus, kol galėjo) kas-met ant visos vasaros iszvažiudavo bažnyczių ir parapijų lankyti. Kiekvieną parapiją po kelioliką kartų aplankė, per isztisas nedėlias nuo ryto lig vakarui ant kojų tarpe žmonių iszbudamas, dirmavodamas, mokindamas szv. tikybos ir krikszcioniszkos doros pradžių, apdavinėdamas paveikslais ir kitais szventais daigtais. Visa vyskupija pazino jį ypatiszka; padirmavojo visus žmones, nuo senųjų lig kudikių prie motinos krutinės. Per likusias nuo vyskupiszku darbų valandas sėsdavosi kartu su kunigais ir adynomis klausydavo szv. iszpazinties.

Sugrįžęs isz lankymo vyskupijos, žimos mėnesius praversdavo, beraszdydamas piemeniszkus laiszkus arba populiariszkas su katekizminiu mokslu arba szejp jau dievobaimingas, įkvėpimo ir uolumo pilnas knygaes, kurias iszspausdinęs, sklendė tarp žmonių. Kaip gyva, teip ir raszyta kalba artistiszka sugebėjo apszviesti žmones ir szirdis jų įkaitinti prie tvirto dievobaimingumo. Sodiecziai, pradžioje Jo vyskupavimo nieko nemokanti, karsztu Jo zodziu ir darbu paraginti, iszmoko skaityti, teip kad szendieną negut tik retas ir tai tik tarp senųjų isz abiejos lyties knygos neskaito ir nesidžiaugia dievobaimingais uolaus savo Piemens veikalais. Prasiplatinus apszvietimui, visi didieji prietarai ir nežinia isznyko, kaip nakties tamsybės priesz saulės spindulius. Szendien visi supranta tikėjimo pamatus ir krikszcionio priderystes; pamėgo Dievo namų dabą; į bažnyčias kartais ir szejp jau dienoms skaitlingiaus susirenka, neg pirma szventomis dienomis; tankuoja prie szv. sakramentų; karsztai užsiima dievobaimingomis praktikomis, ir kasdiėn szv. Bažnyčiaz parodo vis puikesnį pavyzdį krikszcioniszku apsiejimų ir szv. dorybių.

Bet už visas kitas iszkadas didesnė buvo seniai tarp žmonių iszsikerojusi girtuoklystė. Toje pelkėje skendo naminė szeiminių santarvė, žuvo viso amžiaus prakaitavimo ir taupyimo vaisiai, visos krikszcioniszkos dorybės kartu su visais gerais norais, įgytais prie profesijonalo arba ties sakykla. Isz girtuoklystės iszplaukė visas medegiszkas ir doriszkas sodieczių nuskurdimas. Ta blėdis labjusiai neramino piemeniszką a. a. *Vyskupo Motiejaus III* szirdį. Ilgai ir karsztai dirbęs, kad persitkrino apie visuotinį brangių savo avelių prisirszimą ir meilę, pakėlė tikrame laike galingą savo balsą; gyva kalba ir piemeniszkais rasztais karszcziausiai szaukdamas tikincziasias du-

1) 1864 m. ruskių valdžia iszkėlė Jį isz Varnių į Kauną ir ten, kaip kalnyje, laikė lig smetczlui, niekur iszvažiuoti neleisdami. Valkus žmonės dirmavoti į Kauną vežė. V.

szias į blaivybę, – ir visuotinis vyskupijos žmonių atsivertimas prie tos dorybės neapsakoma paguoda pripildė tėviszką Jo szirdį: gausius iszyvydo ilgo savo darbavimosi vaisius. Per tą Dievo milaszirdystės stebuklą, kurį mūsų vyskupijoje per a. a. *Piemenį Motiejų III* padarė, neturcziai pasikėlė isz nuskurdimo, iszsimokėjo skolas ir visokias aedoimkas ir radosi tame gerame padėjime, kurį szendien regime. Bet dar svarbesnis yra žmonių pakilimas isz doriszko nuskurdimo, iszsikėlimas isz nusidėjimų, į kuriuos stumė juos girtuoklystė. Padori kalba ir apsiėjimas, dori papratimai, tvarka, meilė ir Dievo baimė apsiereiskė visuose dalykuos.

Apsvarstydami tas milziniszkas geradėjystes, kurias V. Dievas tikintiems savo žmonėms per a. a. *Vyskupa Motiju III* suteikė, negalime nepripažinti, juogiai jis buvo tai Dievo duotas vyras, apdovanotas augsztesne ir iszrinktine pasiuntinyste, isz eilės apasztaliszkos dvasios pilnų vyrų, per kuriuos V. Dievas ant isztisų provincijų iszlieja savo palaimą: kaip antai: szventųjų Jonų Kapistranų, Vincentų Ferrerijų, Juozapų Kalasantų; į jų pėdas žengdamas, a. a. *Vyskupas Motiejus III* visą vyskupiją apszvietė ir isz piktų paproczių isztraukė. Per Jį Vieszpats Dievas isz savo vrynyno iszravėjo pagedimo usnis, pazadino tikėjimo ir dievobaimingumo dvasią ir apstatė ją gerų papratimų muru ir krikszcioniszkių dorybių boksztiais. Todėl atsiuntimas Jo sziuose apverktinuose laikuose tikybos nupuolimo, dievobaimingumo atszalimo, pagedusių paproczių vieszpataavimo, bedievystės platinimosi, – yra viena isz visų didžiausių ir nepaprastųjų Dievo geradėjysczių, suteiktų tikintiems tos mūsų vyskupijos žmonėms.

Ypatiszki privalumai ir didzios a. a. *Vyskupo Motiejaus III* dorybės visiems buvo iszganingu pasimokiniu ir jau dėl to vieno didė mums nuo Dievo geradėjystė: nepailstantis Jo darbsztumas, nesulyginamas karsztis, tėviszkas gerumas, nepaprasta milaszirdystė – iszkilmingus vyskupijai suteikdavo sekimo pavzdzius.

Likusiose nuo dvasiszkos tarnystos valandose tvirtą užlaikė dienos darbų eilę, surėdytą teip, idant kiekvienu valanda butų naudingu darbu užimta. Tuomet tai aizskino isz visos vyskupijos rasztais paduodamus klausymus; trupino SS. Relikvijas dalijimui praszantiems. Kėlė labai anksti, ir po szv. Miszių kiekvienoje valandoje ir kiekvienas galėjo prie Jo prieiti. Matydavo Jį po kelioliką kartų laiptais nulipantį į koplyczią padirmavoti ko, nors visų biedniausio, iszspaviedoti arba kita kokia mylista aprupinti. Palengvindamas pri-

ėjimą prie sąvės, neužlaikė nėjokios etikietos ir apskelbimų, kas atėjo: Jo durys visuomet atdaros stovėjo kiekvienam. Nežiurint į nepaliaujanczią triusą ir lankytojų gaujas, niekas Jo neregėjo nekantriu arba nenoriai dirbancziu: visuomet buvo liuosas, su tėviszku gerumu szypsodamas. Jo stalias, kaip ir visas gyvenimas buvo prastas, be iszkilmės. Valgymas užimdavo labai mažai laiko; spaciarius – kokią adyną, – likusį laiką pravertė ant darbo, tarnavimo ir maldos.

Jo karsztumas neapleido nėjokios progos ką nors paraginti ir apszviesti; tai buvo slaptinis didysis akstinas viso Jo neilstanczio darbsztumo; jis, turi buti, ir mirtį priartino, nes praėjusį rudenį, sugrįžęs ir isz už rubeziaus, kad per keletą mėnesių turėjo saugotis viso, kas tik tai Jo sveikatai gali kenkti, negalėjo kentėti, kad sodiecziai, miniomis su vaikais isz tolymųjų parapijų atvykstanti pasidirmavoti, grįžtų, ant tuszczio iszleidę kasztą ir vargą; atsitolino nuo gydytojų įsakyto reguliamino ir vėl, kiauras dienas ant rudeninio vėjo budamas, užsiszaldė; bet ir tuomet dar nė namiszkių, nė gydytojų neklausė ir neužsilaike, – ir teip davė įsigalėti ligai, kuri Jį nuo mūsų atėmė Krito, kaipo karzygis – darbo ir uolumo auka.

Žodziai, kuriuos kalbėjo per paskutines savo amcziaus sanvaites į lankanczius Jį dvasiszkuosius ir szejp jau žmones, nemažesniu kvepia uolumu. Pasilenkęs ant grabo, gestancziu balsu dar ragino prie isztvėrimo szv. tikėjime, besiplepinant bedievystei.

Milaszirdystę per visą savo amžių rodė, suteikdamas gausias paszelpas. Alkanus penėjo, isztroszkusius girdė, plikus vilkstė. Kas neatmena bado metuose tų minių, kurios kas diena Jo gyvenimą (namą) turėjo apsiautusios ir niekadės neatsitraukė be paszelpos? arba nepaprastų szalczių metuose kas užmirsz tas gaujas nuskurdėlių Jo kasztu drabužiais apvalkstyty? Jo namai buvo tai prieglauda neturczijų, su interesais isz tolymų vyskupijos krasztų atvykstanczių. Ne retas per kiauras nedėlias ten gyveno ir isz Jo stalo valgį turėjo.

O ką besakyti apie milaszirdingus jo darbus dėl duszios, apie mokinimą nemokanczių, guodimą nuliudusių, gerus patarimus abejojantiems, persergėjimą klystanczių ir kitus milaszirdystės darbus, kuriems visą savo amžių buvo paszventęs?

Tokį tai geradėją, darbininką, Dievo pasiuntinį, Piemenį ir Tėvą szendieną ant to katalafalo padedame.

Gyvą laikėme didžiausioje meilėje ir guodonėje; su Juo szendiena, rodos, mūsų szirdys iszplyszo..... Bet nuliudimą ir gilų gailestį

apverskime ant didesnės garbės ir szlovės Szvancziausio Dievo Majestoto, garbindami Jį ir isz visos szirdies aczių Jam tarydami už tai, kad teip ilgai ir teip prakilnų piemenį mums užlaikė ir teip didzias mylistas mums per Jį suteikė. Geriausiai tikros savo dėkavonės ženklus parodysime, jei a. a. *Motijaus Piemenio* triusa ir mokslu, ir Jam mirus, kuolgiausiai naudotis stengsimės ir tą tikėjimo ir dievobaimingumo dvasią jaunųjų szirdyse vaisijsime.

Szlovė Tau, Dievo tarne, Mylimiausias mūsų Piemuo ir Tėve, juog mūsų iszganymui neskandėjai darbo ir rupesczio, juogei dėl mūsų tiek vargo pakėlei, juogei mums teip puikiais dorybės paveiklais szvietei, juogei dėl mūsų duszių gero visas savo pajiegas, sveikatą, ant galo ir gyvastį padėjai! Garbingas Tavo liekanas paskutinį sykį apsiaucziame toje bažnyczioje su aszaromis akyse, su skausmu szirdyse ir su maldomis ant lupų. Už visus Tavo dėl mūsų pakeltus darbus teuzmoka Vieszpats amžinos garbės vainiku! Tavo szirdį tepalinksmina, daleisdamas visiems mums Tavo vyskupijos vaikams lig smerczui isztverti tikyboje ir doroje, o paskui tapti dalininkais amžinos Tavo laimės!

Tiek sykių nuo altoriaus garbingą savo ranką tiesai, iszliedamas ant mūsų su piemeniszku palaiminimu upelius Dievo mylistų; isztieskigi ir dabar, pas Dievo sostą budamas, deszinę savo nematomai ant mūsų ir iszmelsk, idant V. Jėzus Tavo darbus, dėl mūsų pakeltus, palaimintį, patvirtindamas mus szventame tarnavime Jam ir vesdamas į amžiną gyvenimą! Amen.

(„Žinyczia.“)

Darbu dalis.

SHENANDOAH, PA. Czionai taiso lietuviszką szv. Jurgio bažnyczią: vidurį palieka tą patį, tik isz lauko apmuriąja. Visas pataisymas kasztuos kelioliką tukstanczių dolerių, isz ko apie 8 tukstancziai iszsimokės darbininkams. Kun. P. Abromaitis pats ypatiszškai prižiuri visą darbą ir įvedė tą pagirtiną madą, kad stengiasi visą darbą pavesti lietuviams. Taigi prie bažnyczios dirba mulioriai, iszskyrus du lenku, visi lietuviai. Rastųsi czion darbo ir dėl daugiaus muliorių, taigi lietuviai mulioriai tegul atsiszaukia, o gaus darbą su gera užmokeszczia. Svetimtaucziai tik tada bus prileisti prie darbo, jei lietuviszkų muliorių pritruktų.

Universitetas Vilniuje.

Maskoliai, kaip žinome, jau trys czvertys amžiaus beveik, kaip isznaikino Vilniaus universitetą, knygytus gi iszdangino į savo sostapiles, kur mus szalije iszplėsztos knygos padidino „ciesoriszkus“ knygytus.

Laikas nuo laiko bet patys maskoliai susipranta, kad isznaikinimas universiteto Vilniuje buvo didelė klaida ir kad jiems patiems tas ant nenaudos iszeina. Teip ir dabar laikrasztije „Novoje Vremia“ No 9044 ir 9048 yra patilpę straipsniai, reikalaujanti atdarymo Vilniaus universiteto.

No 9044 „Novoje Vremia“ tulas Vladimirovas kritikuoja „Kijevlaniną“, kurs raszė, buk vietoje universiteto geriaus busią padidinti skaitlių popularizkų iszkalų „patrijotiszkoje maskoliszkoje dvasioje“. Anot Vladimirov'o sunku dar esą Lietuvoje rasti maskolizką dvasią, toji dvasia gėdisi net savo szeszėlio ir maskolizskumas tik per universitetą igytų daugiau pajiegų Lietuvoje. Universitetas toks dabar nebutų lenkystės žibintuvu, kaip tai atsitiko pradžioje XIX amžiaus, nes dabar maskoliai turį dadesnę įtekme, skaitlingesni esą, daugiau suprasti ir guodojami, o vėla universiteto vyriausybė butų isz maskolių, profesoriai butų maskoliai, studentai maskoliai, arba su maskolyste, gcrat pasipažinę, pagaliaus maskoliszkoji kalba per lekcijas, administracijoje ir draugiszkame gyvenime.

Universitetas teipgi anot to maskoliaus užmanymo, dapadėtų valdžiai imtynėse su vietine dvasiszkijs, kuri gir-di esanti neprigulminga (sic!) nuo vietinių valdžiu pagal konkordatą su popiežium. Vyskupai tame kraszte esą terptautiszki žmonės ir valdžia negalint jų pilnai suvaldyti ir jų įtekme panai-kinti, tą girdi, darbą palengvintų universitetas....

Tai mat tokia užduotė augsztesniųjų maskolizkų įrėdinių pagal mus tironų nuomonę. Isz tiesų gerai mūsų dainius apraudojo verksmingą padėjimą mus tėvynės, kaipo didžiausią mūsų skriaudą nuo maskolių iszrasdamas tą dalyką, kad jie mus jaunuomenę mokin-dami suklaidina, atima jai tikėjimą, į-

ciepija bedievystę, „žudo ją mokslais tamsias“ – pertraukia ryszj, kurs turėtų riszti su kunu tautos jos naturalizką galvą — intelingenciją.

Jaunuomenė, mūsų gražiausia viltis, Isz mokslų vien geria nuodus, Szviesybės sakyklos dėl jo tai (naktis

Ką temdo szvencziausius jausmus.

Toks mūsų tautystės nevidonų rupestingumas, kurie net prakilniausias įrėdnes kaip visotinyczias (universitetus) nori turėti už savo nedoro darbo įnagius, argi nesuragjs mus smarkiaus kibtį prie darbo ant tėvynės iszgelbėjimo? Lietuvoszkos stipendijos įkunyjimas kurį užmanyta vardan Vysk. M. Valancziaus, ir tam panaszkios institucijos tai mūsų ginklas, BroLIAI, priesz žabangus kuriuos mūsų nevidonai mums taiso.

Dzūkėlis.

Zmogaus kunas ir mikrobai.

Neseniai Paryžiuje prof. Miecznikov laikė prakalbas apie tai, ar mikrobai yra žmogaus kunui vodingi, ar ne.

Reikia žinot, kad žmogaus viduriai ir pavirszis yra pilni mažų augalėlių (ne gyvulėlių), patėmijamų tik per padidinamąjį stiklą, kuriuos mokslininkai vadiną mikrobais arba bakterijomis. Mes gemame be jų. Bet kunas greit prisipildo jais su motinos pienu, per burną, nosį ir t. t. Mikrobai atsiranda gerk-lėje ir t. t., ypacz daugybė jų prisiveisia žarnose. Yra vienog dalių kuno, kur jie nesiveisia; pav., plaucziuose jų visai nėra, pilve labai mažai. Žmogaus oda apaugusi jais visa. Žmogaus kune ir ant kuno galima rasti į 70 rūszių bakterijų.

Ar mikrobai atnesza kokia naudą kunui? Tie, ką augą ant odos, be abėjo, netik yra nenaudingi, bet staciai vodingi, nes kenkia veikesniam užgijimui žaiždų. Vidurinės bakterijos, kaip patirta, yra isz dalies žmogų naudingos, nes sulaiko bakterijas limpan-czių ligų nuo įsigyvenimo žmogaus organizme. Be to, sulyg prof. Pasteur'o, bakterijos buk padeda viduriams suvirinti valgius, bet tas dalykas dar ne-

iszirtas ir prof. Miecznikov mislija, kad žmogus ir be pagelbos mikrobu galėtų priderancziai maitintis.

Bet užtai kiek blėdies žmonės nuo jų turi! Ypacz vodingi yra mikrobai didžiųjų žarnų. Insigauna jie į žmogaus kraują ir staciai užnuodija jį. Mikrobai priveda nekartą žmogų prie proto sumiszimo ir kitų ligų. Žodžiu, yra jie žinogaus kunui vodingi ir žmogui be jų butų daug geriau. Prof. Miecznikov net tvirtina, kad iszvarius bakterijas isz žmogaus organizmo pasiilgintų jaunystė ir žmonės paprastai gyventų iki 90 arba szimtui metų. Tik reikia iszrasti tokius valgius, ar gėrimus, kurie iszdar-rytų skystimus, užmuszanczius mikrobus.

S.

Jubilejinis Vyskupo M. Valancziaus rasztu iszleidimas.

Kaip iš pereitam „Tėvynės“ numerij patilpusios kasieriaus atskaitos matyt, komitetas Jubilejiniam Vyskupo M. Valancziaus raštų iszleidimui turi surinkęs [neskaitant dar iš kelių vietu neprisiųstų] \$1788.9¢, taigi arti 18 šimtu dol. Su tokia suma jau galima šį-tą pradėti. Visas komitetas [12 sanarių] vienbal-siai pristoję, kad raštų spaudinimą pavesti V. Stagar'o spaustuvei. Tuojaus po tam nutarimui tapo užsteliuota popiera pas Johnston & Co., Harrisburg'e ir 25 balandzio nusiųsta tai kompanijai rankpinigų \$300. Kompanija prizadėjo padirbti popierą ir prisiųsti apie 15 d. šio mėnesio. Kaip veik pareis popiera, prasi-dės spaudinimasis vyskupo raštu. Taigi ne už metų, dvejų ar trejų, kaip rašo „Saulė“, tik šiame mėnesij prasidės spauda tų raštų. Nutarta pradėti spaudinimą nuo yeikalo: „Žiwataj Szwętuju.“ Bus tai išdavimas mokslis-kas, taigi rašyba ir kalba bus lygiai toki, kaip senuose pačio vyskupo išdavimuose vartoti. Atspaudinus tą pirmą knygutę, komitetas spaudis antrą, trečią ir t. t., kol išteks pinigų. Taigi jei lietuviai suaukaus pakaktinai pinigų, išeis visi 10 tomų, jei visiems kaštų nebus, išeis tiek, ant kiek bus kaštų.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

*Mano Dirbtuve tapo
Apdovanota*

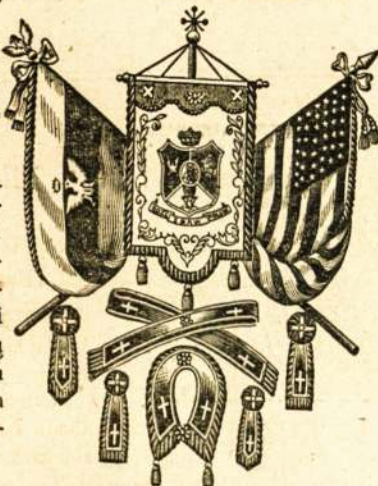
DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską išdirbimą.

**KARUNŲ, SZARPU,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei**, nes per 30 metų užsiimdama išdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galu wisą padirbt pigiau ir geriau ne-gu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

K. Radzeviczius.

Puikiausia visam Shenandoah'ri
RESTAURACIJA.

Tris syk ant dienos **KARSZTI UŽKANDZIAI**, o teip visada szal ti dykai. Geriausi ir pigiausi **PIETUS**, viskas szviežia: **CIGARAI** pirmos klesos. Priegtam koznas lietuvys ras **SZIRDINGA RODA** kiekvienam reikale. O ir **PINIGUS MAINO** ir siunczia į **LIETUVA** ir į kitas dalis svieto.

121 E. Centre str,
SHENANDOAH, PA.

V. Chmieliauckas

E. CENTRE STR.
SHENANDOAH, PA

Užlaiko didelę **krautuve cigarų, vynoir visokių likie-rių**, o pardavinėja pigiaus nēkaip svetimtaucziai, kurie užlai-ko pulkus agentų nutukusių už lietuviszkus pinigus.

Taigi vyrai susipraskime, ir duokime uždirbti saviszkiu.

A. Maslauckas,

Geras ir prieteliszkas mus žmogus, užlaiko gerus gėrymus, ir yra gana dorus ir pasznekamas lietuvis. Pas jį iszpuola atsilankyti.

Ant W. Main ulyczios Plymouth, Pa.

Šios knygos yra gaunamos S. L. A. Spaust.

Budas senovės lietuvių ir žemaičių	50c.
Istoria Europos	15
Kražių skerdynė	5
Padėjimas lietuvių tautos rusų vieszpatystėj 35 (Ta pati kniga maskoliszkoji kalboi .. \$1,00)	
Kristiono Donelaiczio rasztai (eilės).....	40
Medega mūsų tautiszkaiz vaistinikystai ...	40
Medega Sim. Daukanto biografiai.....	80
Pajauta, (pasaka isz Lietuvos istorios) ..	60
Naktys (eilės) E. Youngo, vertė L. Ivins.	15
Pavasario balsui, (eiles Mairionio)	15
Kanklės, (eilės ir dainos)	15
Jonas isz Kempės ir Szilka, (eilės)	15
Gipsinis Jotis ir Per kytrumą, (pasakos) ..	15
Zentas del parodos (komedia), vertė Sel..	15
„Tėvynė“ 1896 metų, visi numerai.....	100
„Tėvynė“ 1897 metų, visi numerai.....	1,50
„Tėvynė“ 1898 metų visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1899 metų visi numerai	1,50
Kun. A. Burba, jo gyvenimas ir darbai ..	25
Istoria szventa seno ir naujo įstatymo ...	50
Prilips Ožys liepto galą (Drama 5 aktuose 2)	15
Mainieris ir leberis	20
Diedai ir Gražina	30
Trumpi Atsakymai priesz Religiją	20
Dogmatas apie Pragarą	15

**TVIRTAI LAIKYKITES
PRIE
SUSIVIENYJIMO.**

Lietuviszka Dirbtuve

ARNOTU, KOPU, BAL-
DAKIMU, ir kitų visų
bažnytinių parėdų; tei-
pogi del draugyszių:
KARUNU, KUKARDU,
KEPURIU, ŽENKLU ir tt.
Norėdami savo darbu
suszelpiti savo tautietę
ir kad tas darbas butų
priderancziai atliktas,
atsiszaukite pas:

T. ANDRIUSZEVICZAITĖ

115 W. Division St. Chicago, Ill.

DIDZIAUSIAS LIETUVISZKAS SZTORAS

D. BRAZINSKO,

Parduoda labai pigiai — pigiaus kaip kiti. Vyras siutus nuo \$4.00 augsztyn, vyram kelines nuo \$1.00, vaikų siutelius nuo ½ dol iki \$5.00. Vaikų vasarinių skalbiamų siutelių nuo ½ dol iki \$2.00 teipogi skrybėliukių ir kepurių didžiausiam pasirinkime. Dailiausių marszkinų visam mieste galit gaut nuo 25c. iki \$1.00. Moterimi szilkinių keipų dailiausios naszanijcs nuo \$2.00 iki \$8.00. Raperių didžiausiam pasirinkime nuo 50c. iki \$2.00. Teipgi parasonų ir visokių mažmozių, kokių tik kam reikalinga. Jeigu kas neužsiganėintų gali sugražinti daigtus ir atsiimt pinigus, nes viskas gvarantuota, kad gera.

D. BRAZINSKAS, 37 E. Centre Str., Shenandoah, Pa.

LIETUVIS

Muzikaliskas Profesorius.

A. P. Dyczkauskas lietuvis puikiai mokina grajantie ant visokių įstrumentų kokie tik yra, jis patsai sutaiso tįnkanczias notas, ir gana faktiszka mokinami jo studentai, pataiko iszmokti grajimą greitai.

P. Dyczkauskas mokina teipgi Dainurių draugystes, dainuoti ant 4 balsų.

Jo adresas:

1835 Cedar st., Philadelphia, Pa.

AR ESI KURCZIAS??

Visokis kurtinis išgydimais gal naudotis dabar; tik nebiliai yra n. išgydomi. Ožimą ausise sus'abdom tuojans. Parasyki bnda apkurtimo ir nedagalėjimo. o egzaminacija yra už dyką. Gydītis galima savo stuboje.

Dr. Palton. 596 La Salle Ave. Chicago, Ill.

TEMYKIT LIETUVIAI!!

Nuk szio laiko paleidžiam žodynėlius ko pigiausiai, idant kiekvienas tautietis galētų ausipirkti, ir daves apsidaryti kiszianiuje nesziodamas pasižiūrėti kada jam prireikia kokio žodžio, visada turėti.

Lietuviszka - Angliszkajj gaus už 70 centų; abudu už dolerį. Kas norētų pirkti nesusiutus abu gaus už 80 centų.

Kun. P. Saurusaitis

Waterbury, Conn.

ŽENKLUS SUSIVIENYJIMO norinti turėti, turi nusipirkt pas Centraliszka Susiv. kaserių p. K. Radzevicių pasiuncziant jam 1 d. ir 50 centu.

Adresas yra „TEVYNEJE.”

A. L. GRAICZUNAS,

(LIETUVISZKAS DAKTARAS.)

772 Milwaukee Avenue.

CHICAGO, ILLINOIS

PRIIMA LIGONIUS { nuo 8 iki 10 ryto,
nuo 12 iki 1 po piet,
nuo 7 iki 9 vakare.

Ateik pats arba gali paszaukti į savo namus. Gydau pasekmingai ir didžiausioje paslapytyje užlaikau užsikreczianczias limpanczias gėdingas ir prastoto vyriszskumo ligas. Atsiszauken tiems per laiszką su apraszymu savo ligos duodu rodą.

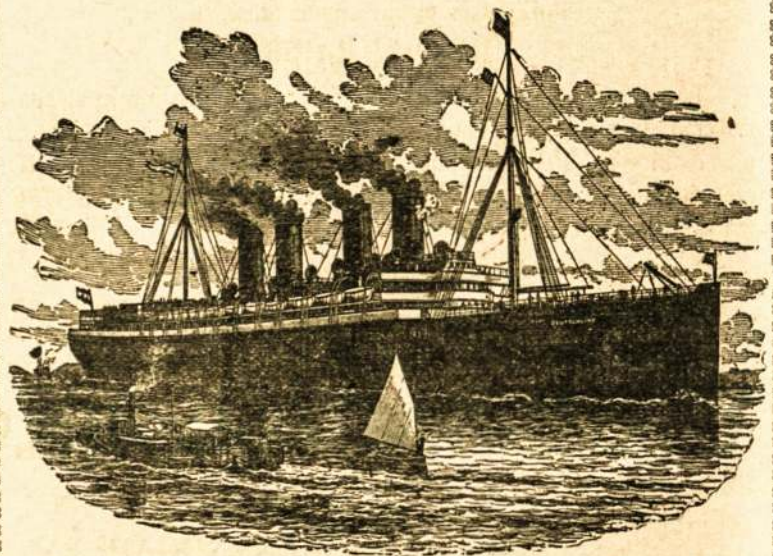
F. S. Klinges.

— Maliorius dekoracijų Bažnycziose.

Malevoja paveikslus (abrozus) del Bažnyczijų ypatingai del altorių, puikiai iszdabina bažnycziose sienas ir kitokias dekoracijas.

Adresas: F. S. KLINGES

293 Carey Ave. Wilkes Barre, Pa.

Parduoda Szifkartes

Ant geriausių ir sparcziausių expresavų ir reguliariszkų laivų į visas szalis svieto; parduoda tikietus gelzkelio į visas dalis Amerikos. Permaino visų szalių piningus ant amerikoniszkų, suteikia sveikiausias rodas visuose reikaluos žmogaus.

M. Rosenbaum.

609 S. 3rd st., Philadelphia, Pa.